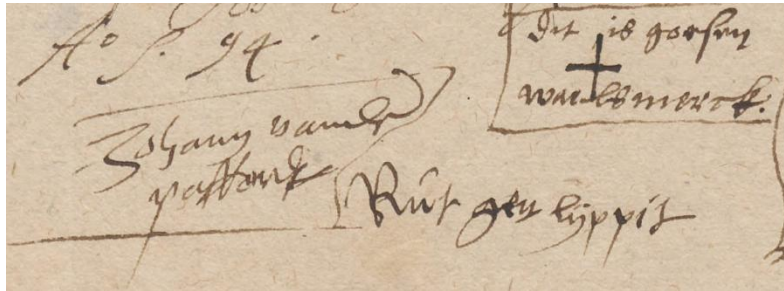

Lippitz in Millingen en Keeken

Robert Keurntjes versie december 2021

De naam Lippits komt al in de 15e eeuw voor in Herwen en Aerdt, met een concentratie rond de Ossenwaard. In Millingen is vooralsnog de oudst vermelde Lippits die ik met zekerheid durf aan te wijzen een Rutger die in de tweede helft van de 16e eeuw genoemd wordt. De naam Rutger komt bij de familie Lippitz in Herwen en Aerdt niet voor, wel bij de familie Goris en een verwantschap is zeker niet ondenkbaar.

Dit stuk is bedoeld als opsomming van gegevens en mogelijkheden. Neem de familierelaties a.u.b. niet over als waren het feiten, want daarvoor is er te weinig onderbouwing.

afb.1 handtekening 1594

Rutger Lippitz I (a en b?), geb. vóór 1538, overl. na 1631, tr(1) **dochter Calff.**

Rutger Lippitz heeft een behoorlijk hoge leeftijd gehaald. Rutger II die ik voor zijn zoon houd is omstreeks 1576 geboren waardoor we de geboorte van Rutger I toch wel zo vroeg als 1550 (of eerder) kunnen schatten. In 1594 ondertekent hij een lijst met pachters van thijnsen (afb.1).¹ Dat wil zeggen dat hij toen de functie van schepen bekleedde. Zijn handtekening komen we later nog een paar keer tegen en zelfs nog op 30 december 1631 (afb.2).² Hij is dan dus zeker al 80 jaar oud. Een mooie leeftijd zou je denken voor die tijd, het blijft daar echter niet bij. Op 20 april 1563 wordt er in de protocollen van de bank van Elst ook een Rutger Lippit genoemd.³ Henrick en Jaecop Kalff en Rutger Lippit als momber van “Jenekens sijne onmondige kindts” laten een volmacht vastleggen voor Clais Borgarts, Gerit die Zelbart(?), mr. Derick Kalff en Derick Portman. Dat doet vermoeden dat Rutger getrouwd was met een zuster van Henrick en Jacop Kalff en dat zijn vrouw overleden is en Jenneke haar erfgenaam - hun vader, de rentmeester Lenart Kalff is omstreeks 1556 overleden.⁴ Een paar dagen later komen ze nog een keer voorbij: Henrick en Jaecop Kallf en Rutger Lippit, in een onsaet (er is dus een schuld ingelost).⁵

Als dit dezelfde Rutger is als die uit 1631 dan hebben we met een man te maken die ruim 90 jaar oud geworden is. Opmerkelijk is overigens dat linksonder op de ontvangstbevestiging van 1631 ook een krabbel met Rutt Lippit staat. Ik vermoed dat dit zijn zoon is. Van hem heb ik helaas verder geen handtekening kunnen vinden.

Uiteraard moeten we er ook rekening mee houden dat de Rutger uit 1563 een andere kan zijn dan die uit 1595. Omdat de naam verder niet in de familie buiten Millingen voor lijkt te komen ga ik er wel vanuit dat we dan met een vader en een zoon te maken hebben. De Rutger uit 1563 kan uit een eerder huwelijk rond 1550 al een zoon Rutger hebben - de geschatte geboortedatum van de vader van Rutger II. Hij heeft of 13 jaar eerder (ca 1550) Rutger I als zoon of 13 jaar later (ca 1576) Rutger Lippitz II als zoon gekregen. Uitgaande van de gebruikelijke volgorde van vernoeming is een zoon met de naam van zijn vader een later kind.

¹ AHB (Archief Huis Bergh toegang 0214), inv.nr. 5091, dig.afb.3

² AHB, inv.nr.5740, dig.afb.36

³ GA (Gelders Archief) 0193 ORA Overbetuwe, inv.nr.293, dig.afb. 97 en 101

⁴ rentmeester in de Bijlandt 1544-1556. AHB inv.nr.5038-5040a en 5510-5514. Zijn naam wordt in de rekeningen van Jasper van Ulft over 1560 nog wel genoemd

⁵ Zie noot 2

Als we Rutger I als twee generaties moeten begrijpen is Ia voor 1530 geboren. En als hij een zoon Rutger heeft die ca 1550 geboren is zou dat een halfbroer van genoemde Jenneke moeten zijn.

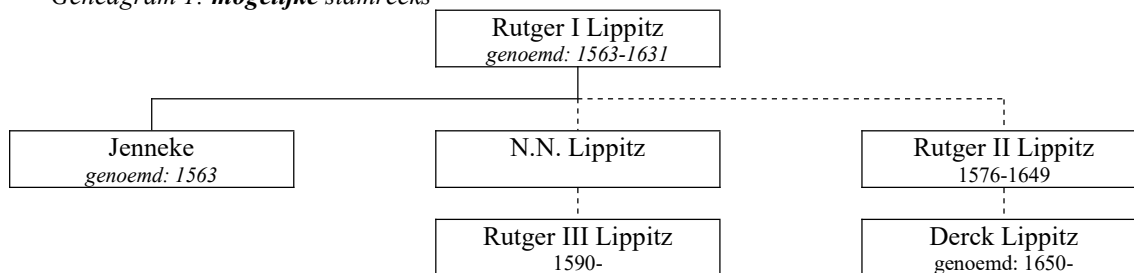
Een huwelijk van Rutger met een Kalff kan een verklaring zijn voor hoe hij in de uiterwaarden bij Millingen beland is. Daarvoor doet het er uiteraard niet toe of Lenart Calffs dochter de eerste of de tweede vrouw van Rutger is.

Voorlopig zal het nog wel een vraag blijven of we met één Rutger te maken hebben die ruim 90 jaar oud is geworden of dat er sprake is van twee mannen waarvan de tweede ruim 80 jaar oud is geworden. Beide leeftijden zijn voor die tijd hoog maar zeker niet onmogelijk, waardoor dat ook geen criterium is voor welk van de twee mogelijkheden waarschijnlijker is. Dat er in 1563 naast Jenneke al een zoon Rutger uit een eerder huwelijk is lijkt mij daarentegen (vanwege de gebruikelijke volgorde van vernoeming) wat minder voor de hand liggend. Daar komt bij dat de nog te behandelen Rutger III gezien zijn leeftijd geen zoon kan zijn van Rutger II en het derhalve voor de hand ligt dat Rutger I nog een oudere zoon gehad heeft - die tussen Jenneke en Rutger II in geboren is - en die zijn zoon naar zijn vader vernoemd heeft.

Rutger Lippit komt ook voor in een morgentaalcedule uit de jaren 1580:⁶

- *Dat Guedt, daer Rutger Lippit op woent, unde die weijde aver den Stronck toe saemen xvj morgen. (Dit ligt buitendijks in wat nu de Millingerwaard is)*
- *Rutger Lippit, Henrich die Waells kinderen Willem van Ulfft, Goosen van Ulfft, Beel van Duijffen, unde die Luijben hebben toe samen in der Kruem – iij morgen.*
- *Modo Rutger Lippit, met Goesen die Waell cum suis.*
- *Die Erffgenaemen zal: Wolter Rijckertz hebben den gruntpas thien morgen hijr van compt Rutger Lippit acht hont, Roeloff Hannen soeven hont, Jan Manss eijnen morgen, Jan die Beijer twee morgen, zal. Derrick Wolters kinderen drije morgen, unde die Amptman Schaep anderhalven morgen fac x morgen.*
- *Rutger Lippit – ij morgen.*
- *Henrich vanden Santz lant, unde gebruickt Rutger Lippit, unde ist vier morgen, hier van compt die kinderen zal. Derrick Hanssen toe Driel drie morgen, unde Jan van Oij aen haeller weijde eenen morgen facit – iij morgen.*

Geneagram 1: **mogelijke** stamreeks

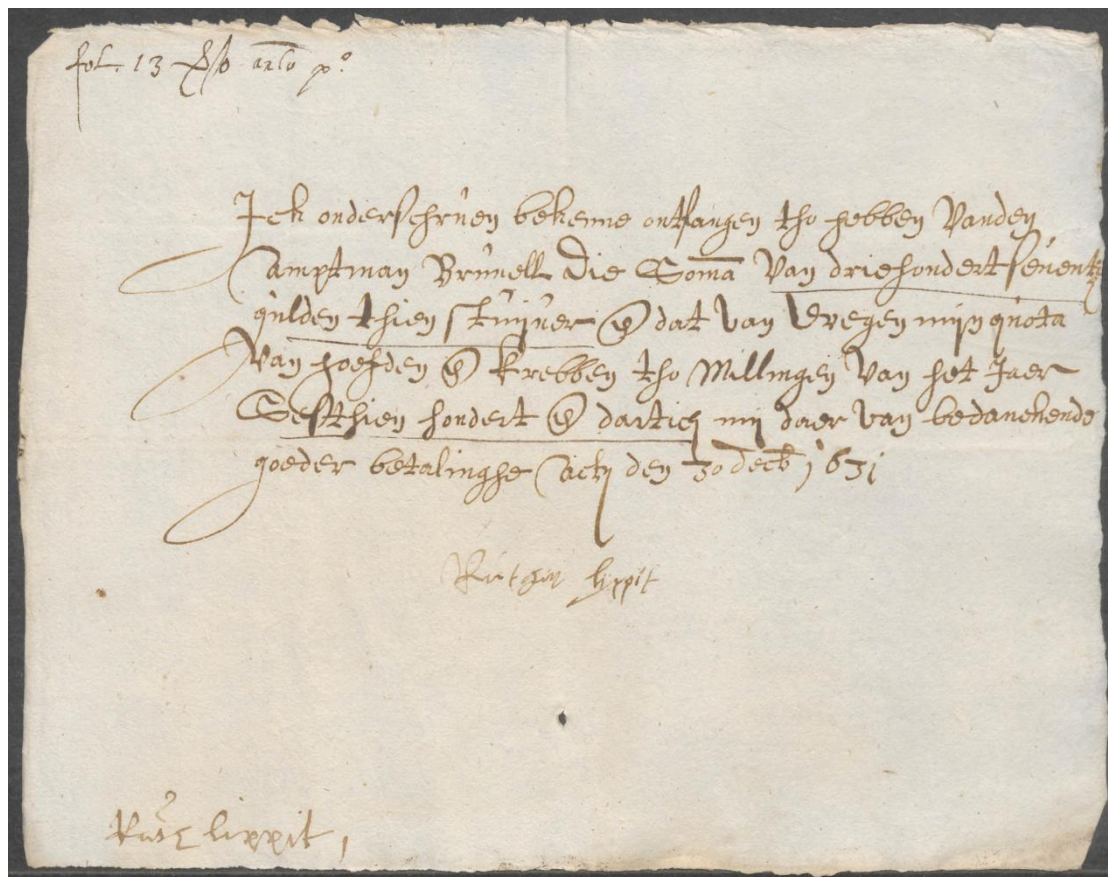
Als pachter komt hij pas in de loop van de jaren 1590 in beeld. In rekeningen van rentmeester Schaap over 1593-1594 staat Rutger Anseems modo Rutger Lippit als pachter in Millingen.⁷ In een lijst van verpachte bezittingen van de graaf van den Bergh uit 1577 staat bij Rutger Ansum: een huis, een tuin en kleine boomgaard en nog wat grond samen 3 morgen 1 hondt groot. Daarnaast pacht hij nog aardig wat grond waaronder 'dat Lange stuck grond', de Grient, de Wayacker.⁸ In 1590 wordt Rutger nog niet in de rekeningen genoemd - Rutger Anzeems nu Gies van Megen.⁹

⁶ GA 0124 Hof van Gelre en Zutphen, inv.nr.5211

⁷ AHB, inv.nr. 5064, dig.afb.12

⁸ GA 0553 Huis Bergh, inv.nr.41, dig.afb.52

⁹ GA 0553, inv.nr.37, dig.afb.20; AHB, inv.nr. 5063, dig.afb. 12

Afb.2 handtekeningen 1631

Rutger Lippitz II, geb. ca 1576, overl. ca 1650 (?)

De volgende Rutger is gezien zijn eigen verklaring geb. ca 1576¹⁰, en overl. ca 1650¹¹

Verponding Millingen 1649: Rut Lippitz brengt aen 3 mergen landts, daerop den huijs is staende & een weijnich boomgarts t'samen getaxeert op 25 gl

Hij is de enige Lippitz die in het verpondingskohier van Millingen vermeld wordt. Erna komt hij niet meer voor.

Rutger komen we niet tegen als schepen maar wel in de rekeningen van de rentmeesters in Bijlandt en Millingen en in een paar gerechtelijke stukken. Hij pacht 3 morgen grond van de Bijlandtse goederen (ik moet dit nog verder uitzoeken in de rekeningen of het precies hetzelfde stuk is als Rutger I pacht) en tekent samen met Andries Jansen, Hendrick van de Pavert en Johan van de Pavert (alle vier pachters van Bijlandtse goederen aan Millingsche zijde) een klacht over de gebroeders Rom, Derck, Claes en Johan.¹² Die klacht maakt onderdeel uit van een proces tegen de gebroeders Rom: Graaf Albert van den Bergh contra Jan, Derck en Claes Rom inzake jurisdictie van Bijlandsche goederen.¹³

Op 29 juli 1637 verklaren Rutger Lippitz en Andries Janssen dat zij de Calfsweijde in pacht gehad hebben van juli 1636 tot in 1637 hetgeen van hun genomen is door Derck Rom.¹⁴

De gebroeders Rom lijken hun plan getrokken te hebben. Voorheen trokken ze gezamenlijk op:

Ander vuytgeven tot die hoeffden, kribben ende Rouwarden tho Millingen Anno 1624
Item betaelt ahn den scholtis Rom [wellicht nog Jan Rom, anders zijn zoon Derck] unnd
Ruit Lippit die summa van duisent dreij hondertt sess unnd sestich gl: wegen het

¹⁰ Getuigt in 1636 dat hij ongeveer 60 jaar oud is: GA 0124, inv.nr.5168, dig.afb. 30

¹¹ Rut Lippitz wordt nog genoemd in het verpondingskohier van 1649 maar daarna niet meer. GA 0003, inv.nr.359, dig.afb.0123

¹² AHB, inv.nr.5134, dig.afb.45. 1636. Copia, ik heb geen origineel kunnen vinden.

¹³ AHB, inv.nr.5387; 19 jan 1639

¹⁴ Idem, dig.afb.18

opmaecken vande boeck weite, korn, unnd ein slieir kribb to leggen tho Milling f. ix c x thll xx st.¹⁵

En in de jaren 1630 pachten Rutger, Claes Rom en Hendrick van de Pavert nog samen de Heuckelomsewardt.¹⁶ Maar in 1637 krijgen de gebroeders Rom met een proces te maken waarin ook Rutger als getuige optreedt. Waar dit precies allemaal over ging wil ik nog uitwerken.

Jan Rom en zijn zoon Derck pachten het Capellengoed, Koningsdaal en Calffsweijde dat daarna gepacht wordt door de volgende generatie Lippitz.

Derck Lippitz, geb. ca 1605-1610 (geschat), overl. ca 1673

In Millingen komt na Rutger II Derck Lippitz in beeld die waarschijnlijk zijn zoon is. Hij wordt niet in het Verpondingskohier genoemd maar wordt vanaf 1650 wel als schepen vermeldt. Hij woont dus tijdens de verponding ook al in Millingen. Als hij in zijn ouderlijk huis woont en zijn vader leeft nog dan wordt die als hoofd van de familie genoemd. Hij is begin 17e eeuw geboren en we komen hem tegen als pachter in Millingen, schepen en stadhouder, en als zwager van Derck Zeelen.

Op de lijst van familiegeld uit 1676 komt geen Lippitz voor. Zijn kinderen wonen in bij anderen of zijn al uit Millingen vertrokken.

Nb: we moeten hem niet verwarren met Derck Lippitz uit Herwen die o.a. vermeld wordt als momber van de kinderen van Jorden van de Pavordt en Jenneke Brants. Dat is een andere man.

mogelijke kinderen: Derck is mogelijk al in de 40 geweest toen hij kinderen kreeg.

1. Derck Lippitz, tr. Millingen 17 oktober 1677, Weijndelina Heijndendael

2. Geertruida Lippitz, tr. Millingen 28 maart 1680, Jan van de Pavordt

3. Rutje Lippitz, doopgetuige bij dochter van Geertruida 1685

4. Trycken Lippitz, doopgetuige bij dochter van Geertruida 1690

Ook in Millingen trouwt:

Daem Lippitz, tr. Millingen 28 juni 1669, Erntjen Gieben

(gezien zijn voornaam verwacht ik hem eerder in Keeken bij Rutger III thuis te horen)

Rutger Lippitz III, geb. ca 1590, overl. na 1667. Op 29 nov 1648 verklaart hij 'achtonvieffthich iaren ongeveer aldt toe sin'.¹⁷ Uit dezelfde verklaring blijkt dat hij scholt is in de heerlijkheid Halt en zaakwaarnemer (verwalter) van Van der Hoevelick tot Bimmen. Deze derde Rutger komen we tegen op de eerste kadasterkaarten van Keeken en Bimmen. Die dateren van 1667 en zijn zowel in het Landesarchiv Duisburg te vinden als in het archief van Huis Aerdt.¹⁸

Guido van Benthem heeft een register van de kaarten op zijn website staan¹⁹ en in het archief van Huis Aerdt is een register op naam.²⁰

Daarin komt Rutger Lippitz voor met Ermken Moers. Beiden komen ook los van de ander voor. Dat het om dezelfde Rutger gaat mogen we wel concluderen uit het feit dat Ermken onder de opvolgers genoemd wordt van stukken die onder Rutger alleen staan.

Gezien zijn leeftijd kan Rutger II zijn vader niet zijn, maar hij kan goed een kleinzoon zijn van Rutger I via een onbekende oudere zoon. Dat die niet in zicht komt hoeft op zich niet te verbazen als we bedenken dat Rutger I zo lang geleefd heeft. Een zoon van hem kan op het goed van zijn vader zijn blijven wonen en zo niet genoemd worden in belastinglijsten of als pachter.

De lijst met goederen:

Register op Klevisch Kataster 1667 [GA 0371 Huis Aerdt, inv.nr.544, dig.afb.23, 63 en 64]

Ermken Moers

¹⁵ AHB, inv.nr.5716, folio 12

¹⁶ AHB, inv.nr.5127-5137

¹⁷ GA 0371, inv.nr.537, dig.afb. 14

¹⁸ Gelders Archief toegang 0371 Huis Aerdt, inv.nr.543

¹⁹ <https://vanbenthemgenealogie.nl/register-op-de-duffeltse-dorpen-in-het-kleefse-kadaster-1667/>

²⁰ Gelders Archief 0371, inv.nr.544

P.17, no.57 Nabon hoeffsteij	, 383 r	
P.20, no.34 den Spicker	1 m, 422 r	
P.20, no.35 hoeffsteij an Halderweij	2 m, 336 r	
P.20, no.37 Speckschijter	, 549 r	
P.21, no.45 den regenacker in Zellen hoff	3 m, 457 r	
P.21, no.49 Zellen hoff	3 m, 70 r	klei Kekens Gemeent
P.22, no.85 Ermken Moers	, 522 r	Heijmen Hoff
P.22, no.91	1 m, 106 r	
p.28, no.9 Paelackers	1 m, 200 r	
[Ernaast heeft Henrick Verwaaijen, tr. Henrica Meurs, een even groot stuk]		
P.37, no.32	, 277 r	Grote Kekense Gem.
P.20, no.30 Sousholt(?)	, 435 r	vide Rut Lippitz
Summa	16 m, 322 r	
P.25, no.67 vide Rut Lippitz	1 m, 525 r	
P. 6, no.92 vide Jan Heijmen [den Dweringen]	2 m, 24 r	
vide Rut Lippitz und Ermken Moers		
[in overzicht van Guido is dit 4m 88r, De Dweringen]		
P.18, no.84 die Engh vide Jan Moerssen erve	2 m, 184 r	
P.12, no.82 Klein Sandt vide Jan und Ermken Moers	2 m, 403 r	
P.25 hoffsteij tot Bimmen vide Rut Lippits und	1 m, 517 r	
Ermken Moers		
P.27, no.98 Dinghdunck idem	2 m, 261 r	
P.34, no.85 st landt(?) idem	4 m, 284 r	
Rutt Lippitz		
P.18, no.93 Hoeffsteij van Jan Lippitz	1 m, 98 r	
P.20, no.23 Zeelen Hoeffsteij, modo Arndt van Baerll	1 m, 31 r	
P.20, no.41½ die Hengemein, modo Harman van de Pavort	2 m, 424 r	
P.20, no.30 Hoghfelt, modo Ermken Moers	, 435 r	
P.25, no.34 dornne weijde tot Bimmen, onder Jr. Tegnagel....,	527 r	
Rutt Lippitz unt Ermken Morss		
P.25, no.66 hoeffsteij tot Bimmen, elck halff te notiren	1 m, 524 r	
P.25, no.67 idem	1 m, 509 r	
P.27, no.98 dinghdongh, Ermken Moers	2 m, 261 r	
P.27, no.99 idem, modo Bart van Heukelum	2 m, 128 r	
P.33, no.82 Palacker, modo Jan Lippitz	, 437 r	
P.33, no.83 idem	, 426 r	
P.34, no.85 Alanden(?), modo Ermken Moers	4 m, 284 r	
P.34, no.86 idem, modo Frerick Lippitz	4 m, 318 r	

Rutger Lippitz en Ermken Moers

Rutger zal kort na 1667 overleden zijn, Ermken Moers later. Gezien de kandidaten voor hun kinderen zal Ermken begin 17e eeuw geboren zijn. Van Rutger is er een verklaring van 29 nov 1648 waarin hij zegt ‘achtonviefflich iaren ongeveer aldt toe sin’ wat zijn geboorte rond 1590 plaatst.²¹ Dat maakt het onwaarschijnlijk dat hij een zoon is van Rutger II die rond 1576 geboren zou zijn. Hij blijft wel een kandidaat kleinzoon van Rutger I.

In het register staat bij het eerste goed van Rutger ‘Hoeffsteij van Jan Lippitz’, maar dit is er met een ander handschrift bij geschreven. Ik vermoed dat het betrekking heeft op zijn zoon. Onder zijn opvolgers van zien we namelijk Jan en Frerick Lippitz. Van de andere opvolgers is mij geen relatie met Lippitz bekend. Wat me wel opvalt is dat Herman van de Pavordt niet in Millingen, Keecken of Bimmen woont maar in Etten bij Gendringen. Zijn dochter Willemke van de Pavordt trouwt in 1680 met Steven Arntz, en een jaar later draagt Steven de

²¹ GA 0371, inv.nr.537, dig.afb. 14

Hengmeng over aan Friederich Bötterling,²² dit valt te verklaren als Herman een schoonzoon is van Rutger en Ermken.

kinderen:

1. **Jan Lippitz**, tr. Gendt en Erlecom 23 oktober 1654 als jongeman van Keeken met **Cunera Bolxs**.

Op 3 mei 1691 verkopen zijn kinderen - Rut en Daem Lippitz. Thomas Gerlichs en Harnsken Lippitz [tr. Keeken 1 dec 1685] en Gerrit Möller en Willemken Lippitz [tr. Keeken 23 mei 1690] - de Palacker te Keeken. Rut en Daem, die in Amsterdam wonen, worden vertegenwoordigd door Steven Arntz uit Millingen.

Op 8 september 1693 verkopen Rut, Herman en Willemken Lippitz (tr. Gerrit Möller) mede namens hun niet aanwezige broer Daem hun aandeel in de Roskam aan Steven Arntz.

[Schepenprotocol heerlijkheid Halt. Zie transcriptie aan het einde van dit document]

2. **Frerick Lippitz**, overl. voor 1674, tr. Joanna van Wijck

Notaris te Kleve: [Urkunden Schloss Diersfordt](#) of [Oorkonden en regesten Duffelt](#).

Johanna van Wyck, weduwe van Friedrich Lippitz (Kleve), erfdeling van 3.2.1674 voor haar 2 kinderen: Maria Elisabeth en Rutgerus Wilhelmus, ondertekend door Theodorus van Wyck, kanunnik te Kleve ter ondersteuning van zijn zuster; Dietrich Buick ter ondersteuning van de weduwe. [Die Koelner Generalvikariatsprotokolle als personengeschichtliche Quelle, Band I (H. Deitmer/J. Stober)]

2.7.1681, [schepenbank Halt: Bimmen, Keeken, Duffelward, aantk. Guido van Benthem] ao 1681 den 2ten julij coram dno iudice Joe von der Marck, et scabinis Jan von Hoecklem und Jacob Moers in form des gericht's personlich kommen und erschienen Herman Braem, und hat mit freijen willen ahn händen des richters obglt, vor eine sichere summa geldes, so er bekante ihme zu danck bezahlt zu sein, zu erblichen behueff Friederichen Lippitz sehl: nachgelassener kinder, in gegenwart deren muttern Joanna von Wijck, cedirt und aufgetragen ein stuck landts auf das hogefeldt, beij die kirch zu Keeken gelegen, gross ungefehr zweij morgen, so vor diesem Friederich Lippitz beijstehender ehe mit Joanna von Wijck angekauft, und hat dem negst mit handt, halm und gichtigem munde darauff verziehen also dass er kein recht oder gerechtigkeit mehr darahn behalten, und nachdem solches geschehen, gab der richter, nach anweisung der scheffen glr Joanna von Wijck nahmens und zu behueff ihrer erster ehe kinder obgedachtes landt erblich zu haben, zu behalten, zu besitzen und zu gebrauchen vorbehaltlich einem jedweden seines darahn habenden guthen vorrehtens. [uit de aantekeningen van Hooft van Huysduynen in archief Nijmegen]

Zoon Rutger trouwt mogelijk in Xanten: Rutgerus Lippers, tr. Xanten RK 16 okt 1675, Elisabeth Leijgraaf

3. **Daem Lippitz**, wordt genoemd onder de doopgetuigen bij kinderen van Jenneke. Daem is een naam die ook bij de familie Meurs voor komt. Jan heeft ook een zoon Daem.

Een Daem Lippitz trouwt in Millingen 28 juni 1669 Erntjen Gieben....

familiegeld Millingen 1676: uijtheimse morgentalen:

de weduwe van Daem Lippits tot Kekerdom 3 morgen.

Zijn zoon Derck en zijn (mogelijke) zoon Joannes hebben beide een zoon Rutger.

In 1726 wordt er in Leuth een zoon van Gerardi Gieben gedoopt met Damianus en Ernesta Lippitz als getuigen.

4. **Jenneke Lippitz**, tr. Gendt en Erlecom 20 jan 1658 als jongedochter van Keeken met Johan van Santen

Oudste zoon heet Rutger

5. **N.N. Lippitz**, tr. Herman van de Pavert

Uit het schepenprotocol van Halt (Keeken, Bimmen en Duffelward)²³

²² GA 0371 Huis Aerdt, inv.nr. 578

²³ "Protocollum iudiciale. Der herlichkeit Bijlandt Halt", Nordrh.-Westf. Hauptstaatsarchiv, Kleve Gerichte nr. 2612, (Schepenprotocol Halt). https://www.archive.nrw.de/archivsuche?link=VERZEICHUNGSEINHEIT-Vz_671557a9-4eff-4371-8927-e0fc13e82fa4.

Anno 1691. den 3. Maij coram domino iudice Joanne von der Marck, et scabinis Jacob Möers und Steven Brandts, in forma iudicii persöhnlich kommen undt erschienen Steven Arndts als vollmächtiger von die gebruder als Rut und Daem Lippitz wovon die volmacht dem gerichts vorgezeigt, item Thomas Gerlichs vor sich und nahmens seiner frauen Härnsken Lippetz, wie auch Gerrit Möller vor sich und seiner frauen Willemken Lippitz und also erscheinendt am händen des H. Richters vorgl. Zum erblichen behuef Peter Verwaaijen ein sicher stuck landes den Palacker genandt fur freij eigen allodial unbeschwert erb, iedoch ausserhalb der darzu gehöriger wässerung wie sölches einesendts langs die Kirchische Wässerung, anderen endts auf des Rentmeisters von Sehlems Palacker einerseits langs Jan Brandts Palackers, andern seits auf die Friesche Wässerung und Ringel bergsche weide schiessend, ungefehr andert halben morgen gross, wie sölches wissentlich in vorbenenten paling alhie im Kirspell Keeken gelegen, mit einem freijen aussweg uber vorgl. Jan Brandten und Rentmeistern von Sehlem Palacker cedirt und aufgetragen und darauf mit handt halm und gichtigem muntt verziegen, welchem nach gab der herr Richter nach ausweisung der Scheffen glt. Peter Verwaaijen besagten Palacker gezalt denselben erblich zu haben, zu behalten zu besitzen und zu gebrauchen, vorbeheltlich iedermänniglich seines daran habenden guten vorrechts, und damit aller vortumer und ansprach auf besagtes stuck abgethan werden, so haben comparant zu dem ende ihre anquot der halbe hoffstatt der Roskamp genant und alhie zu Keeken gelegen zu wehr und Wahrschafft gesetzt, und verpfendet umb auf den unerhofften fall, sich daran mögens zu erholen. p

Tenor mandati

Op huijden den 7en Decemb. 1690. Compareerde voor mij Pieter Padthuijsen, openbaar notaris, bij den Hove van Holland geadmitteert, t' Amsterdam residerende, ter presentie van de naergenoemde getuigen, d' eersamen Rut Lippits ende Daem Lippits broeders, althans wonende binnen dese stadt, ende verclaerden bij desen in der besten forme na regten te constitueren ende magtigh te maecken, d' eersame Steven Arentz wonende tot Millingen in Gelderland, omme voor ende in de naem van hen constituenten ende hunne personen representerende t' eijnschen, vorderen ende ontfangen daer ende van den genen die 't behoren sal, alle 't gene hen constituenten, door overlijden van Jan Lippitz haer luijden vader zaliger, aenbestorven ende opgekomen is, niets daer van uijtgesondert, tot dien eijnde met d'andere erfgename te procederen tot schiftinge ende deilinge :/ zij bij lotinge off andersints, ende 't gene hen constituenten also te beurte soude mogen vallen naer sijn te nemen, de vaste ende onroerende goederen te vercoopen aen den genen ende voor all sulck een prijs of prijzen als den geconstitueerde te rade vinden sal, ende deselve ten behoeve van den coper of copers behoorlijk op te dragen ende quijt te schelden, met belofte van vrije meninge onder verbintnisse van hen constituenten personen ende goederen, ende hen constituenten van den eigendom van dien t' ontgronden ende ontvesten, ende den coper of copers daerinne te gronden ende vestende coopenningen van dien te ontfangen ende daer van behoorlijk te quitteren, ende in cas, ter zaecke van 't gene voors. is, eenige regts pleginge vereijst mogte sijn, sal den geconstitueerde vermogen te verschijnen voor alle ende jegelijcke heeren, regteren ende gerechten daer behoren sal, ende aldaer op ende jegens eenen jegelijck partije advers sijnde, t' ageren ende regt te spreecken, in omnibus ad lites in communi forma, tot den uijteijnde ende de volcomene executie van alles toe, ende verders in ende omtrent de voors. zaecke alles anders te doen ende verrigten wat vereijst sal sijn, ende sij constituenten, selfs present sijnde, soudén können ende mogen doen, allwaer't schoon dat daer toe breder of speciallder magt, dan in desen uijtgedrukt staet, vereijst wierd, cum potestate substituendi unum, vel plures, belovende sij constituenten voor goet, vast ende van waerde te houden, alle 't gene in cragte desen gedaen ende verrigt sal wesen onder verbintnisse ende submissie als na regten des blijft den geconstitueerde gehouden van sijne verrigtinge ende ontfangst te allen tijde daer toe versogt ende vermaent sijnde te doen deugdelijcke ende behoorlijcke rekening bewijs ende reliqua, ter goedertrouwen aldus gedaen binnen Amsterdam prnl. Claude Denizet ende Daniel Stellingwerf als getuigen hier toe versogt.

quod attestor
Padthuijsen
not. publ
1690 12/7

Anno 1693 den 8. September coram iudice Peter Hagenberg et scabini Jacob Möers und Joris Schriever in form des gerichts persöhnlich kommen undt erschienen Rutt Lippitz, Herman Lippitz, Gerrit Moller nahmens seiner hausfrauen Willemken Lippitz vor sich und ihren abwesenden bruder Daem Lippitz und also erscheinendt an händen wolgl. Richters zu erblichen behuef Steven Arndts ihre kindts quot des guts und kaetstede den Roskam genant nemblich 4/10 theil it die hinters gericht deponirte gelden hundert acht und viertzig thaler ½ st. so den beij Peter Verwaaijen stehend kaufschilling von den halben Palacker cum interes a die mora und den restant von percipirten abnutzungen so Peter

Verwaaijen schuldig is cedirt und aufgetragen, und darauf mit hand halm und gichtigem munt verziehen habe, welches nachdeme geschehen gab der Richter nach anweisung den Scheffen glm. Steven Arndts besagte ihre Kindesquote und sonst wie oberwehnt gestalt selbige erblich zu haben, zu behalten zu besitzen und zu gebrauchen, vorbeholdlich iedermanniglich seines daran habenden guten vorrechens. [Ik vermoed dat dit uit de nalatenschap van Ermken Moers komt en dat Steven al een deel in de Roskam had via zijn vrouw].

149) 27.9.1696,

Anno 1696. d 27. Septemb. coram D. Jud. Peter Hagenberg et Scabinis Rutt Mörss und Joris Schriever. Wir Rut Morss und Joris Schmiener Scheffen der Herlichkeit Halt, Zeugen und bekennen hiemit, dass Diederich Schutt und Willenken Lippitz Eheleute unsern Richtern Petern Hagenberg und unss in form des gericht zu sich an ihr hauss fordern lassen, umb ihren letzten willen gerichtlich zu verfertigen, darauf ist an Johan Tijlen hauss in unser und unsers Mitscheffen Jelissen Vierkens gegenwahrt dass gericht geheget, die banck gespannen und haben wir sambt unsere Richtern obgemelt unss nach Diederichen Schutten hauss verfüget, unterdessen hat unser Mitscheffen Jelis Vierkens dass gericht bekleidet, biss wir ihme der Eheleuten Testatoren letzten willen referiret haben, und haben wir die Testatoren in der Küchen angetroffen, da Diederich Schutt beim feür sass dessen Ehefrau aber Willemken Lippitz dabei stund, der Man war etwas unpasslich doch beide annoch bej gutem verstand, und ihre sinnen woll mächtig, welche einmütig zu erkennen geben dass sie bej sich selbst betrachtet, dess Menschen sterblichkeit und gewissheit des todes, aber die ungewissheit die stunde des todes derhalben Weil Sie mit keinen Kindern gesegnet, vorhabens weren ihr Testament und letzten willen aufzurichten, und zwarn anfänglich befehlen Sie ihre Sehnen als dass best pfandt in die hände gottes ihres himlischen Vatters und dieselbe ümb des theuren Verdienstes Jesu Christi willen zur ewigen seligkeit aufzunehmen, und ihre leiber zur Erden, wovon sie genohmen ehrlich und bej Christen bräuchlich zu bestaden undt weilen die einsetzung eines Erben dass Vornembste hauptstück eines bündigen Testament ist, so setzen sie zu ihre ungezweiffelten Erbgenahmen ihre negste bluts verwandten, welche sonst wan Sie intestati verstürben, dazu berechtiget weren, weilen Sie aber bedacht die Eheliche Liebe treu und pflicht welche sie Eheleute testatoren sich iederzeit geleistet, wollen Sie dass der letzt lebende von ihnen beiden in die ahlinge verlassenschaft ohne aufrichtung eines inventarii sein lebenslang sitzen bleiben, und nach des letzlebenden tod die Verlassenschaft erst freündtheilig sein, doch der letztlebende alle mobilia Erb und eigenthumblich haben und behalten soll, wan aber die letztlehende Zur anderwerten Ehe schreiten wolte, soll Er zwarn auch sein lebelang die Leibzucht an allen gütern haben, aber sölchenfals des erst abgestorbenen Erben ein richtig inventarium der Erbgüter extradiren, dabeneben soll der letztlebender nach seinem belieben den ritpass, und butenweide verkauffen, und damit die schulden bezahlen, Endlich legiren beide Testatores den Haussarmen zu Keeken zweihundert dähler, der Kirchen daselbst einhundert dähler und Marien Heidtkops hundert dähler, welche nach des letztlebenden tod sollen aussgekehret werden, und diss war also ihr letzter will welcher wan er über zuversicht aussmangel einig Solennitäten alss ein Herlich und zierlich Testament in scriptis gegen verhoffen nicht bestehen könnte wollen Sie doch dass es alss ein Testamentum privilegiatum Donatio, Codicill oder sonst ein ander Letzter will möge gehalten werden, erkünlich.